

WERELD IN VERANDERING

LES VII.

DE WAAN, DE WAANZIN EN DE WERKELIJKHEID.

Het zal u opgevallen zijn dat de laatste tijd er nogal wat verandert op de wereld. Ik wil niet alleen wijzen op de moeilijkheden van b.v. de U.S.A. of de val van de olieprijsen. Ik zou eerder de aandacht willen richten op een aantal denkbeelden.

Zo is er het denkbeeld van de Amerikanen dat zij overal worden bedreigd. Zo is er het denkbeeld van de Russen dat je niemand kunt vertrouwen. Zo zijn er de stellingen van een aantal heethoofden dat alleen een bepaalde godsdienst goed is of dat alleen een bepaalde manier van leven aanvaardbaar zal zijn. Het zijn droombeelden, ideologieën. Op grond daarvan probeert men de werkelijkheid te veranderen. Om te wijzen op de waanzin die daarin gelegen kan zijn:

Er wordt op dit ogenblik alleen aan wapens en bewapening plus proeven voor verdere bewapening meer geld uitgegeven dan nodig zou zijn om alle hongerenden op aarde gedurende een jaar lang van een goede maaltijd te voorzien. Dat is dus dwaas. Even dwaas is het ongetwijfeld dat oude heren erover zitten te kiftten wie bij wie moet komen en wanneer en waar. Want het gaat toch werkelijk niet om de vraag wie nu het belangrijkste is. Het gaat om de vraag, of er iets bereikt kan worden.

Wat is de werkelijkheid die achter deze dingen schuilgaat? Laten wij de zaken eens op een rijtje zetten.

Er is op het ogenblik een zeker verloop in de neiging om zich in allerlei afgesloten religieuze groepen te gaan bewegen. Anders gezegd: De secten met hun absolute discipline zijn wat op hun retour. Godsdiensten trekken hier en daar wel wat gelovigen, maar als je het op de keiper beschouwt, is dat geen kwestie van geloof maar van sociale noodzaak. Er komt dus een grotere vrijheid van denken.

Ook in de wetgevingen van de verschillende landen speelt zich een soortgelijk proces af. Men heeft alles willen regelen, regelen en nog eens regelen en men is vastgelopen. Dat uit zich op verschillende manieren. In Nederland door het uitvinden van anders klinkende regelingen die toch op hetzelfde neerkomen.

In Engeland is het een uitverkoop van allerlei bedrijven waarin de staat grote belangen had.

In Duitsland is het een poging om vooral de communicatie en de telecommunicatie wat beter in zijn greep te krijgen en gelijktijdig een aantal bijzonder vriendelijke gebaren te maken tegen Oost-Duitsland. We zouden voor elk land op aarde dergelijke gegevens kunnen verschaffen.

Reagan is nu bezig met de voorbereiding van een aantal wetswijzigingen omdat hij enkele malen zijn wil niet zonder meer heeft kunnen doorzetten.

Dat er vele andere staatslieden zijn met soortgelijke denkbeelden en pretenties zal u niet verbazen. Dat wil zeggen, dat oude vormen nu onder zware druk staan. Dat geldt niet alleen voor de denkbeelden.

Als wij de praktijk bekijken, dan zien wij de olieprijsen onder druk. Maar het gaat niet alleen om de olieprijsen, het gaat ook om de Amerikaanse dollar. Het gaat om een tijdelijk wegvallen van een situatie die toch zeker een kleine 30 jaar (met varianten) heeft bestaan. Nu wordt het anders. Dit betekent, dat er in de economie velerlei veranderingen plaatsvinden. De zekerheden van eens staan opnieuw op de tocht. Dat impliceert, dat wij ons bevinden in een bijzonder interessante periode die waarschijnlijk nog ongeveer 19 jaar zal duren. We zullen daarin ongetwijfeld een groot aantal veranderingen zien: sociaal, economisch en op wetgevend gebied.

De waarheid achter het verschijnsel van deze tijd is, dat men zich zo heeft vastgebeten in theorieën dat de praktijk op dit ogenblik de theorieën te sterk logenstraft om ze nog ongewijzigd te kunnen handhaven. Het is begrijpelijk dat hierdoor heel wat mensen in de ellende komen. Ik zal u heus niet voorhouden dat het nu voor iedereen altijd en overal beter zal worden. Maar er komt verandering. Die verandering heeft niet alleen maar te maken met de z.g. structurele problemen als werkloosheid. Ze heeft te maken met de gehele samenleving en ook met het gedrag van de z.g. sub-culturen die in elke samenleving te vinden zijn. De verhoudingen veranderen.

Wat kun je op grond van die waarheid veronderstellen?

Prijzen zullen zeer waarschijnlijk gaan dalen. Regeringen zullen proberen de voordelen van de prijsdaling naar zich toe te halen door extra heffingen. Dit zal onrust baren en hierdoor vinden in vele landen op betrekkelijk korte termijn politieke verschuivingen plaats.

In de godsdienst ziet men op dit ogenblik de noodzaak tot verandering, maar kan deze vaak niet geheel tot stand brengen zoals men dat eigenlijk nuttig acht. Dit betekent een aantal kleine wijzigingen en binnen afzienbare tijd (ik vermoed 8 à 9 maanden) een zendbrief van de huidige Paus waarin dan toch een wat andere benadering van het geloof en de geloofspraktijk kenbaar wordt.

Wij moeten er verder rekening mee houden dat bestaande instanties voor een groot gedeelte hun nut verliezen; dat bepaalde nu machtige groeperingen tot toenemende machteloosheid worden gedoemd. Degenen die daarbij betrokken zijn, zullen dit niet willen aanvaarden. Zij zullen proberen een beeld te scheppen t.a.v. de openbaarheid waarin hun eigen grootheid, macht en gelijk eens te meer duidelijk wordt gedemonstreerd.

Wij krijgen over een paar jaar te maken met een tijd waarin misleidende voorlichting de meest voorkomende is. Verder krijgen wij te maken met een aantal aangepaste denkbeelden en filosofieën. Deze zullen zowel wetenschappelijke en semi-wetenschappelijke gebieden bestrijken als religieuze. Daarnaast ontstaat er een nieuwe visie op het solidariteitsprincipe en al wat daarmee samenhangt.

De illusies waarmee men de mensen probeert te binden aan het oude worden hier en daar wat doorzichtig. Dit betekent, dat men wat anders moet gaan verzinnen.

Ik voorspel in de komende 5 à 6 jaar een aanmerkelijke toename van geweld; ook overheidsgeweld. Ik voorspel voor de komende tijd het waanzinnige beeld van gekozen regeringen die komen tot beslissingen, besluiten en maatregelen die ingaan tegen alles wat hun kiezers wensen, verlangen en hopen.

Wij krijgen te maken met situaties waarin eens verkregen rechten moeten worden teruggenomen. Dat is iets wat altijd erg pijnlijk is. Stakingen, opstandjes e.d. zijn als vanzelfsprekend hiermee verbonden. Maar als al

deze conflicten zich verder ontwikkelen, zoals ik het op dit moment meen te kunnen voorzien, dan moeten we ook concluderen dat steeds meer mensen zich bewust worden van de zinloosheid van een groot deel van alle verklaringen, van alle maatregelen, van alle z.g. gunsten of diensten die men u wil bewijzen. En dat houdt in, dat het geheel van de samenleving inclusief geloof, politieke rechten, sociale structuur door steeds meer mensen onder de loep wordt genomen.

Je zou het een soort bewustwordingsproces of een mondigheidsproces kunnen noemen. Maar als je begint bij alles een vraagteken te zetten, steeds weer na te gaan wat er nu wel of niet klopt, dan komt er ook een ogenblik dat je dit zult doen ten aanzien van geestelijke zaken. Dat is een heel belangrijk punt.

Op het ogenblik dat de mens in zijn geestelijk leven en beleven een persoonlijke mondigheid bereikt, kunnen de krachten die in de mens leven zich veel gemakkelijker ontwikkelen en kunnen alle gaven die nu occult heten zich gemakkelijker ontplooien. Binnen 25 jaar zal het aantal telepathisch begaafden tenminste vijf- à zesvoudig zijn alleen als gevolg van dit proces. Daarnaast zullen er steeds meer telekineten op de voorgrond komen. Er zal sprake zijn van helderziendheid (clairvoyance) en ook dit zal een steeds grotere rol gaan spelen. Ik wil hierbij opmerken dat dit in het verborgene zo nu en dan al het geval is. Bijvoorbeeld: de grote heroïne-vangst in de Ver. Staten is te danken aan adviezen die gegeven zijn door een vrouwelijke helderziende.

Het zal u mogelijk interesseren te horen dat niet alleen de CIA, maar ook de BVD tegenwoordig rekening houdt met bepaalde denkbeelden en visioenen van mensen die als paranormaal begaafd bekend staan. Het is interessant, maar het is veel interessanter als die dingen tot ontwikkeling komen. Hierdoor namelijk wordt de waan, die men de mensen voortdurend opdringt, steeds minder houdbaar. Hierdoor wordt de waanzin van de beslissingen, die men zo nu en dan neemt, steeds duidelijker zichtbaar. Hierdoor gaat men steeds beter begrijpen wat bepaalde groepen en belangengroepen ertoe beweegt om in een zekere richting te streven. Dat impliceert dan weer een veel ingrijpender verandering dan op dit moment denkbaar is.

De EEG heeft een munt: de ECU. Je zoudt haast zeggen: eque of ia. Maar goed, hoe ezelachtig of staartachtig ook deze munteenheid zich nu nog beweegt als een theoretische grootheid, ze is hier en daar al doorgedrongen in het beleggingswezen. Dat wil zeggen, dat nationale munteenheden een groot gedeelte van hun eigen belangrijkheid al verloren hebben of aan het verliezen zijn en dat er een gemeenschappelijke munteenheid gaat komen. Maar als er een gemeenschappelijke munt is, dan wordt plotseling transfer veel eenvoudiger. Dan is het ook veel eenvoudiger om projecten, werkkrachten e.d. daar te brengen waar zij het best op hun plaats zijn.

Bijzondere aandacht zult u ook moeten geven aan de z.g. vreemde gastculturen die in praktisch elk Europees land een rol spelen. We kunnen ze benaderen vanuit het standpunt van de meeste Nederlanders: het zijn volwaardige mensen. Dus moeten we maar respect hebben voor hun cultuur. Ik vraag mij alleen af, of men daarbij nog durft zeggen:en zij moeten respect hebben voor onze cultuur. Dat laatste is wel eens twijfelachtig.

Deze eenheden bevinden zich voor een deel in de tweede en voor een kleiner deel zelfs in de derde generatie. Dat wil zeggen, dat een veranderen van cultuurwaarden steeds normaler wordt en dat grenzen gaan wegvallen als ze niet kunstmatig in stand worden gehouden. Het betekent een verrijking van een cultuurbeeld, maar gelijktijdig een soort gelijkrichting.

Als je even nadenkt, is dat ook heel begrijpelijk. Je kunt van een

Turk niet verwachten dat hij de eerste paar jaren dat hij in Nederland verblijft al begint deel te nemen aan een klompdangroep. Aan de andere kant kun je van een Nederlandse vrouw ook niet zonder meer verwachten dat ze erg enthousiast is over buikdansen, tenzij dat al enige tijd in de mode is; wat op het ogenblik het geval is. Weet u dat Nederland tegenwoordig al ruim 1700 redelijk begaafde buikdanseressen heeft die ook in het openbaar durven verschijnen met hun gewagel?

De **kinderen** hebben reeds de Nederlandse samenleving en daarmee ook hun positie in het gezin afgemeten aan de Nederlandse cultuur. En wanneer zij kinderen krijgen - en dat is nu reeds het geval - dan is het duidelijk, dat daar een soort ver-Nederlandsing is ontstaan. Men blijft echter zijn eigen **cultuur** houden en misschien houdt men nog vast aan de eigen nationaliteit, maar men komt tot een manier van leven die past in de Nederlandse samenleving. Datzelfde speelt zich ook af met uitzondering van Beieren in grote delen van Duitsland. In Oostenrijk bestaat een soortgelijk probleem, zij het dan dat daar geen Turken zijn. Ook daar zien we deze integratieverschijnselen.

In Frankrijk heeft zich al een redelijke integratie voltrokken waardoor vele Noord-Afrikanen reeds helemaal geworteld zijn in het beeld van de Franse cultuur en als ik het mag zeggen het Franse gangbare bourgeoisie gedrag. Realiseer u wat dit gaat inhouden. Het is een smeltketel-effect. Dat smeltketel-effect is gericht op samenwerking, want die is belangrijk

Je kunt in een situatie waarin je voortdurend met waanbeelden wordt geconfronteerd, waarin de meest waanzinnige besluiten worden genomen niet eenvoudig aan de kant gaan staan en zeggen: Ik ben dit of dat. Je moet je ermee bemoeien. Vooral de jongeren gaan dat doen. Zij hebben hun eigen visie. Hun reacties zijn aanmerkelijk aanvaardbaarder dan van de meesten van hun ouders. Ofschoon ze wel - dat geef ik toe - vaak feller en openlijker hun bezwaren tegen een aspect van de Nederlandse samenleving naar voren zullen brengen. Datzelfde zien we in Duitsland, Frankrijk, Italië enz. In Engeland hebben ze daar ook moeite mee.

Realiseer u dat daardoor een onderlaag ontstaat die niet meer zoals eens afhankelijk is van de top, maar dat we langzaam weer de kant uitgaan van bepaalde sauriërs waar het grootste gedeelte van de hersenen in het lichaam zit en niet meer in het kleine kopje. Het kopje is altijd het bestuursapparaat. Het volk zelf is het lichaam; het scheidt de levensmogelijkheden. Het moet al het andere instandhouden.

Als het volk gaat denken, dan ontstaat er een integratie die niet alleen beperkt blijft tot kleine cultuurgroepen binnen een bepaalde hoofdcultuur, maar we krijgen ook een veel betere associatie met wat men tegenwoordig buurlanden of andere nationaliteiten noemt.

Wij hebben al eens eerder gesproken over de neiging die bestaat tot blokvorming en over een toekomst waarin waarschijnlijk alleen nog continentale blokken bestaan. Wat wij in deze dagen beleven is een aanlooptijd. De wereld is niet alleen in verandering, in beweging. De wereld is bezig om uit te kristalliseren naar een nieuw mensbeeld, een nieuw wereldbeeld en daarnaast een nieuwe relatie tussen de mens en de wereld waarin hij leeft. Dat brengt mij tot het laatste punt dat ik hier wil aansnijden:

Het zal u bekend zijn dat op het ogenblik een aantal chemische industrieën, waaronder ook Nederlandse, bezig zijn om zwaar uit te breiden. Gelijkzeitig wordt het ^{aantal} giftige stoffen dat wordt voortgebracht steeds groter. Het afval wordt gevaarlijker. Het transport brengt meer risico's met zich mee. Er bestaat op dit ogenblik nog de neiging om dergelijke ontwikkelingen dan maar **op** de koop toe te nemen vanwege wat men noemt de werkgelegenheid, het politieke belang en de plaats die wij moeten innemen op

de internationale markt. Maar dat is de bovenkant. De mensen, die een gifexplosie hebben meegemaakt, denken daar heel anders over.

Een groot gedeelte van het Nederlandse volk wordt in de komende tijd geconfronteerd met een aantal kleine milieurampen. Daarnaast wordt het al lange tijd geconfronteerd met de problemen die afvalstortingen voor het milieu meebrengen. Men probeert er wat aan te doen. Maar wat? De maatregelen die nu worden genomen zijn zeker onvoldoende. Dan is er maar één ding dat je kunt doen. Je kunt overgaan tot een andere manier van vervaardiging of eventueel zelfs een aantal producten afschaffen. Dat laatste gebeurt op dit ogenblik hier en daar in toenemende mate.

Zelfs in België waar men veel meer vrijgevochten is dan in Nederland op dit gebied worden nu steeds strengere maatregelen van kracht waardoor men zowel het transport van gevaarlijke stoffen, de verontreiniging van het milieu als ook het risico voor de omgeving ernstig beschouwt en maatregelen treft als anderen (producenten b.v.) dit niet doen.

In Duitsland is er zelfs een heel groot proces geweest tegen Bayer al is dat niet boven tafel gekomen omdat de pers en daarnaast de andere industrieën van het Bayerconcern een groot aantal verontreinigingen loosde in openbare wateren en daarbij verantwoordelijk waren voor de opslag van giftige stoffen op de Rijn waardoor grondwaterverontreiniging ontstond. Het Bayerconcern zal in de komende twee jaar ruim 1½ miljard besteden om de schade die het heeft aangericht enigszins ongedaan te maken. Dat was de enige mogelijkheid om een publiek proces te voorkomen dat men - en dat wist men zeker - toch zou verliezen en dan zouden er misschien ook schade-eisen komen van burgers. In Nederland hebben zich dergelijke dingen op bescheiden en beperkte schaal eveneens afgespeeld.

Er wordt op het ogenblik - zij het moeizaam en aarzelend - zelfs door overheden begonnen om het milieu zuiverder te maken. De gewone burgers zullen daaraan moeten meewerken. Dat kan echter pas, wanneer een aantal rampen zijn gebeurd. Het afsterven van de bossen in Duitsland was aanleiding voor de eerste maatregelen naar onderzoek van het gouvernement. In Nederland begint een zelfde probleem zich te tonen. Ook hier zal men zich in toenemende mate daarmee moeten bemoeien. Als de gewone burger ziet dat er iets gebeurt dat niet hoort, dan zou hij eigenlijk ook zelf moeten ingrijpen.

Er bestaat in de USA een gebruik dat men noemt Citizens Arrest; d.w.z. een burger kan een misdadiger arresteren en overleveren aan de politie. Als in Nederland de buurtbewoners een dergelijk recht zouden hebben, dan zouden heel wat chauffeurs (?) en daardoor ook hun meederen heel raar staan te kijken. Ook in andere landen zien we vergelijkbare processen op gang komen. Zeker, Citizens Arrest zit er nog niet in, maar een actie van boeren die stortwagens het bereiken van hun stortplaats eenvoudig onmogelijk maken (Noord-Frankrijk), een actie waarmee bepaalde wegen werden afgezet of geblokkeerd door de wagens van bewoners om daardoor gevaarlijke stoffen de toegang tot een bepaalde snelweg onmogelijk te maken (Duitsland) zijn voorgekomen en komen steeds meer voor. De mentaliteit verandert ook op dit gebied.

Als we reeds in de komende 3 à 4 jaren wel zullen zien, ook in Nederland, hoe men zich op een totaal andere wijze ten aanzien van milieu-problemen gaat opstellen, dan zult u het met mij eens zijn: De wereld is niet alleen in beweging, maar er is ook een grote kans dat het weer beter gaat. Er is een grote kans dat juist door het denken van de eenvoudige mensen, juist door het conflict dat er bestaat tussen illusie en de werkelijkheid er eindelijk dingen gebeuren die men tot nu toe achter schermen van mooie woorden en fraaie theorieën heeft weten te verbergen.

MODERNE DUIVELAANBIDDERS.

Het is opvallend dat de laatste tijd een groot aantal van de oude geloofsvormen weer terugkomen. Als je kijkt naar het verleden, dan kun je zo hier en daar nog wel van die dingen zien, b.v.: Shakespeare in de Midzomernachtsdroom. Daar zit echt het oude dorpsgebruik in van de vruchtbaarheidsriten, van het trekken naar het bos, vroeger de heilige bossen, en daar gebeurdó dan van alles. De grote klacht in die tijd was dat, als daar honderd vrouwen naartoe gingen die maagd waren, er dan misschien nog 20 maagden terugkwamen; maar zelfs dat was niet zeker.

Het is een soort vruchtbaarheidsrite. Er zitten allerlei bijgeloofsvormen bij. Bijvoorbeeld: je hebt een priester nodig en een hogepriesteres (ze moet natuurlijk maagd zijn). Je hebt een aantal ritën en rituelen. Er zijn **allerlei** noodzaken om de ruimte aan te kleden. Als je dat allemaal zo bekijkt, dan zeg je: Gaan de mensen weer terug naar het oude geloof aan duivelaanbidding? Eigenlijk is dat heel anders.

De godsdienst is een lange tijd voor de mensen een product geweest waarin ze hun fantasie kwijt konden. Je zag verschijningen, je zag dit en je zag dat. Je werd geïnspireerd door de Heilige Geest. Dat is er allemaal uit. Het is nu business en de bus voor Lourdes staat achter in de zaal. Tegenwoordig zoekt men naar iets waarmee men zich van een wereld die te zakelijk is geworden, zelfs in het geloof, een beetje kan losmaken. Dan kom je als vanzelf terecht bij al die oude ritën die met al hun toverachtigheid tevens een soort spel zijn en het betreden van een andere wereld.

De duivel is de ander. God kennen we allemaal wel. God wordt ons aan alle kanten gepredikt en als we niet uitkijken, dan worden we met zijn geboden om de oren geslagen. De duivel, eens de kruiper in het duister, is langzamerhand geworden tot een soort antithese t.a.v. het moderne geloof, de moderne verkondiging en al wat daarbij hoort.

Die duivel heeft een paar dingen die in de ogen van vele moderne mensen toch wel erg sympathiek zijn. Bijvoorbeeld: De hogepriester is erg belangrijk; aantrekkelijk dus voor feminsten. De ritën die worden voltrokken zijn erg mystiek en lopen uiteen van de dansen en de zwarte mis tot het ritueel van het Zwaard, de Bel en de Beker. Al deze ritën geven verder een zekere tolerantie. Ze maken duidelijk, dat je eigenlijk wel vrij bent, maar dat je in het geloof bezig bent om tijdelijk een andere wereld dan de jouwe in te schakelen om dingen te doen die eigenlijk niet mogelijk zijn.

Nu is het niet zo, dat de magie u de mogelijkheid geeft om eventjes rijk te worden zonder iets te doen. Ze geeft u echter wel de mogelijkheid om een stuwkracht in die richting te ontwikkelen. Zo vreemd als het mogelijk klinken, vroeger waren er bepaalde mensen die gingen b.v. ijzer smeden. Bij dat smeden moesten allerlei magische rituelen worden voltrokken. Er werden spreuken opgezegd, er werden gebaren bij gemaakt. Wanneer ze klaar waren, dan begon je zelf met je hamer en je blaasbalm aan de bewerking van het ijzer zelf.

Ergens anders had je mensen die het omkappen van een boom (in het oude geloof was dat de mogelijkheid van het verstoren van de boomgeest) vooraf lieten gaan door een magisch ritueel waardoor die boom eigenlijk al geveld was. Als ze klaar waren met het ritueel, dan namen ze zelf de bijl en sloegen ze de boom om.

In de moderne duivelverering vinden we veel van die facetten terug. Je maakt a.h.w. door het ritueel iets al tot werkelijkheid voordat het waar is.

En dan ben je zo zeker dat het waar is dat je daardoor veel gemakkelijker met je eigen middelen verder het ook waar maakt. Je zoudt kunnen zeggen: Er zit een psychologisch effect in.

De duivel is overigens niet meer voor dergelijke mensen de demon, die men ervan gemaakt heeft. Hij is niet meer de verleider en de tegenstelling tot God. Je kunt wel degelijk magie bedrijven en duivels aanroepen en toch het goede nastreven. Want de duivel is niet a priori kwaad. Hij is eigenlijk een vreemd soort wezen met alle mogelijkheden. Hij is de engel (het licht) en hij is het duister (het kwaad). Het is de magiër zelf die kiest welke aspecten van de kracht die hij aanroept hij wil gebruiken. Dan kun je dus met de duivel net zo goed het lichte scheppen als het duistere.

Ik weet, dat dat godsdienstig gezien natuurlijk anathema is. Daar mag ik niet over praten. Maar de mensen denken zo. En dan kunnen ze met hun rituelen langzaam maar zeker een kruising worden tussen een kerk, een carnavalsbeweging en een soort innerlijke stuwkracht.

Als we kijken naar de Ancient Order of Druids, die in Engeland tegenwoordig weer heel aardig opgang maakt vooral in Wales en in bepaalde westelijke provincies die veel chaptergroepen hebben, dan vinden we daarin aan de ene kant de oude verering van de zon, de kennis van kruiden, de observatie van de natuur terug. Aan de andere kant vinden we een soort gezelligheidsleven en het bewaren van oude talen. Het proberen om jezelf los te maken van een werkelijkheid waarin je alleen nog maar een klein radertje bent in een enorme machine.

Als we kijken naar de Witte Heksen ook in Engeland, dan ontdekken wij dat dit een groepering is die praktisch het geheel van Engeland omspant. Je vindt ze in Schotland, in Ierland, op het eiland Wight en op de Orkney eilanden. Je vindt ze overal. Vooral covens (kleine heksengroepen) over het algemeen bestaande uit 7 of 9 vrouwen en een priester. Hun rituelen hebben hen gebracht tot het begrijpen van bepaalde toch in de natuur voorkomende krachten en het hanteren daarvan. Of ze daarmee nu precies alles kunnen waarmaken wat ze beweren, dat is en blijft een vraag. Maar zeker is, dat deze groepen, juist door de wijze waarop ze optreden en werken, veel meer paranormale vermogens ontwikkelen dan anderen.

Als we nu kijken naar bepaalde heksengroepen zoals die in Frankrijk bestaan, dan lijkt het misschien alsof ze anders zijn, maar we vinden hier ook weer bepaalde rituelen. We vinden de geheime samenkomsten, maar vooral het intense geloof dat datgene wat je tijdens zo'n bijeenkomst hebt aangekondigd en hebt uitgebeeld waar zal worden. Ook hier mensen die zoeken naar de stuwkracht. Ook hier ontwikkeling van paranormale vermogens. De terugkeer van de kruidkunde.

In Italië zijn de heksen eigenlijk altijd heel gewoon geweest al doen zij zich meestal voor als helderzienden, profetessen of als verkoopsters van amuletten en liefdesdranken. Hier is eigenlijk de zaak langzaam maar zeker in de kerk begraven geraakt. De heks roept de H. Maagd aan voordat ze begint aan een bezwering waarbij ze heel rustig de generaals van Lucifer oproept. Het is een beetje belachelijk, maar toch Er zijn velen onder hen die inderdaad paranormale dingen doen, zoals paranormale genezing maar ook profetieën en die zelfs in staat zijn om de mensen a.h.w. om te turnen, zodat ze weer geloof hebben in zichzelf en hun mogelijkheden.

Dan wil ik maar niet praten over het weer opleven van bepaalde heksengroeperingen in het Oostblok. Ook daar vinden wij namelijk dergelijke groepen terug o.m. in Roemenië, Yougoslavië. In Polen zijn ze op het ogenblik ook weer in opkomst en verder vooral in de zuidelijke delen van Rusland en de zuidelijke Oeral. Ook hier mensen die zeker allerlei dansrite-

elen houden en die misschien onder het mom van het bespreken van de een of andere wijze les van Lenin ondertussen bezig zijn allerlei krachten uit het verborgene op te roepen. Ook zij geloven. Daardoor zijn ze in staat om anders te reageren en meer te presteren.

De moderne duivelverering is niet meer het angstvallig vrede sluiten met de duivel of zelfs het verkopen van je ziel in de hoop dat je daarvoor dan 'n tegood-bon krijgt voor de een of andere begeerlijke aardse zaak. Het is werkelijk meer en meer geworden het projecteren van een fantasiewereld.

De duivel is het symbool dat staat tegenover de bestaande orde. De bestaande orde die je denken, je innerlijk leven zozeer wil reguleren dat je geen ruimte meer over hebt voor jezelf. Het is een terugkeer naar jezelf. En laten we eerlijk zijn, de duivel woont in iedereen. God natuurlijk ook, maar het andere aspect van God is ook tegenwoordig. Als wij in de meeste mensen kijken, dan zien we dat ze in de grond eigenlijk wel goed zijn, maar dat ze toch wel heel wat dingen doen waarvan ze zelf zeggen: Het is eigenlijk niet goed, maar voor mij is dat dan Zo gaat dat.

Het belangrijke punt is eigenlijk, dat je wilt loskomen uit iets waarin je je geketend voelt, waarvoor je geen oplossing weet. Wat is nu het opvallende? In praktisch alle vormen van duivelverering, hekserij en dergelijke gaat men zelf rituelen ontwikkelen. Het zijn heus niet de rituelen die uit de oude Grimoires stammen. Het is het zelf opbouwen van een bepaald ritueel. Het opbouwen van een bepaalde taal en daardoor een grenslijn trekken tussen de werkelijkheid van alle dag en datgene wat je nu bent. Daarin wordt dan zoveel energie uitgestraald dat je een verwezenlijgingskans mogelijk maakt.

Het is opmerkelijk, dat zeer veel astrale krachten en zelfs levenskrachten door dergelijke groepen worden geactiveerd en dat deze voor de leden inderdaad een zeer goede uitwerking hebben. En dan kun je wel de schouders ophalen en zeggen: Dat is onzin.

Er zijn mensen die toneelspelen. Het toneelspelen geeft hun de mogelijkheid om in de huid van een ander te kruipen. Het gekke is, dat ze dan vaak in de huid van de ander meer zichzelf zijn, zichzelf veel vollediger voelen dan wanneer de rol is afgelopen en ze weer in de samenleving terugkeren. Waarom? Omdat zij zozeer moeten beantwoorden aan iets dat ze niet zijn dat elke mogelijkheid om even dat masker af te zetten, om even de zaak te veranderen, voor hen gelijktijdig een bevrijding maar ook een terugkeer tot het geheel van hun eigen ik geeft.

Veel van de technieken, die in deze tijd worden ontwikkeld op dit gebied en andere gebieden, zouden kunnen worden beschouwd als onzin, als een vlucht uit de werkelijkheid. Maar is het niet eerder een vlucht naar jezelf? De moderne duivelaanbidding of duivelverering en al die andere groeperingen die daarmee direct of indirect wel te maken hebben zijn de zucht van de mens die zegt: Ik kan mijzelf niet zijn, maar in dit spel kan ik mijzelf zijn.

Ik weet niet, of u dit interessant vindt. Misschien zoudt u het leuker hebben gevonden, als ik allerlei bezweringsrecepten had gegeven. Maar per slot van rekening, gifstoffen worden tegenwoordig in de gewone maatschappij al meer dan voldoende geproduceerd; daarvoor hebben we geen heksen nodig. Wat we wel nodig hebben zijn de denkbeelden, desnoods de droombeelden waardoor wij de werkelijkheid, die ons is opgelegd, even van ons af kunnen zetten, even vanuit onszelf kijken naar een werkelijkheid, even vergeten wie we moeten zijn en worden tot wat we voelen te moeten zijn.

Ik ben helemaal geen profeet. Dat is maar gelukkig voor u ook. Ik ben erven overtuigd dat dergelijke rituelen en daarmee vergelijkbare pogin-

gen om via een fantasiewereld desnoods terug te keren tot wat je werkelijk bent steeds meer toeneemt. Dat kan niet anders. Wanneer de mens de duivel begint te vereren, dan betekent dat dat hij met God, zoals Hij hem wordt voorgesteld, geen vrede kan hebben. En als een mens zijn God maakt tot een mechanisme waarmee een sociale ordening tot stand wordt gebracht, dan is het duidelijk dat de mensen eruit willen.

Zitten in een wereld waarin alles voor je wordt bepaald, is niet te aanvaarden. Daarom is het begrijpelijk dat b.v. in de Oostbloklanden maar ook in vele landen waar dictatuur is of is geweest - ik denk aan Argentinië, Chili, Brazilië - er secten zijn die ergens proberen los te komen van het officiële beeld van wat je moet zijn. Misschien dat ze dan met allerlei vrome spreuken geesten oproepen of dat ze proberen om via geesten gunsten te verkrijgen, je iets goeds te geven of dat zij zich neerwerpen en de bescherming afsmeaken van Azazule of wie dan ook. Want daardoor wordt je vrij.

Ze hebben gezegd: De voodoo is door de slaven tot stand gekomen en het is een duivelverering. Het is geen duivelverering. Het is een natuurgodsdienst. Maar waarom dan altijd die afzondering, de ritens aan de kant van de zee of ergens in een woud? Omdat het een slavengodsdienst was. Omdat het voor hen het middel was om los te komen van hun gebondenheid, van een wereld waarin de meester alles kon bepalen. Vindt u het vreemd, dat het nu nog zo is? Wij zien dat verschijnsel overal.

Als u nu gaat kijken bij vele indianenstammen, dan zal u opvallen dat ze alle moeite doen om hun oude gebruiken, hun oude dansen, hun oude gebeden weer in ere te herstellen. Waarom? Om los te komen van een wereld waarin ze zich niet thuis voelen. Daarom durf ik een paar conclusies trekken.

De moderne duivelaanbidding is geen verering van de duivel, maar een ontkenning van datgene wat anderen in de naam van God van de wereld en van het leven hebben gemaakt.

De moderne hekserij en duivelaanbidding is niet in de eerste plaats met weinig moeite iets bereiken wat je anders niet krijgt. Het is in jezelf de toestand scheppen, de energie vinden waardoor je kunt waarmaken wat anders onbereikbaar zou zijn.

Duivelverering, duivelaanbidding en al datgene wat daarmee samenhangt is in feite een poging om in jezelf die krachten, die mogelijkheden te ontplooien en te ontwikkelen waarvan je voelt dat ze ergens in je moeten berusten, maar waar je nooit een uitingsmogelijkheid voor hebt gevonden.

Dit is mijn laatste conclusie: Als Jezus in deze dagen op aarde zou leven, dan zou hij waarschijnlijk aan de kant van de duivelaanbidders staan. Want zij keren nog terug naar wat ze werkelijk zijn. Zij doen nog werkelijk moeite om in zich de kracht, het licht, de weg te vinden en grotere vrijheid.

Als je dat gaat begrijpen, dan kun je aanvaarden dat er zoveel van die gekke kleine secten zijn, dat er mensen tovenaartje spelen terwijl je weet dat zij het niet zijn, dat ze zich bezighouden met krankzinnige recepten of zich bezighouden met het een of andere bedrijf dat niet al te eerbaar is en dat ze dat doen in naam van hun Heer Satan. Dan zeg je niet: Ik aanvaard de verering van het duister. Maar dan zeg je: Ik begrijp het. Want datgene wat heet licht te zijn, is voor velen tot duisternis geworden.

VERLICHTING.

Het in jezelf doorbreken van grenzen. Het achter je laten van de doodsheid van een leven dat alleen maar rationeel is misschien. Het langzaam omarmen van een grotere wereld. Het zien van de dingen in samenhangen die binnen de tijd niet zo gemakkelijk te vinden zijn. Het is het vinden van een innerlijk licht, een innerlijke kracht. Maar is het niet bovenal het vinden van een nieuwe wereld. Een wereld die je koestert, waarvan de warmte je doordringt, waarvan de kracht plotseling jouw kracht is geworden?

Een wereld die weet en haar weten met je deelt. Een wereld die je niet uitstoot of verheft, maar die je eindelijk deel maakt van een geheel zonder te eisen dat je jezelf opoffert. Het is deze eenheid met al het zijnde dat de uiteerste verlichting is.

Elke keer, wanneer een mens gaat begrijpen dat er buiten zijn eigen beperkte wereld meer bestaat en hij dit wil zien, wil begrijpen, wil beleven, dan is er in hem een innerlijke verlichting. Is er in hem een nieuwe kracht, een warmte die niet tot stilstand kan worden gebracht door gefluisterde woorden, door gehoorde gedachten, maar die in het innerlijk opwellen en vandaaruit stralend, totdat ze een band wordt met al wat leeft, al waarin het licht bestaat.

Ik hoop, dat u in de lessen, misschien ook in de mijne misschien, ook begrip heeft gevonden voor anderen en voor de wereld waarin u leeft.

-3-

EEN GELUKKIG MENS.

Is geluk niet je een ogenblikje boven lijden verheven achten? Een mens die gelukkig is, is een mens die een deel van zijn mens-zijn tijdelijk niet beseft. Waar een mens gelukkig is daar moet hij ook het ongeluk beleven. Want wie niet ongelukkig is, kent het geluk niet. Wie niet gelukkig is, kan het ongeluk niet als zodanig erkennen. Maar de mens die waarlijk gelukkig is in de zin waarin ik dat beschouw, is de mens die rust heeft in zichzelf.

Aanvaard jezelf zoals je bent. Wees blij met je mogelijkheden. Probeer zoveel mogelijk ermee te doen wat je kunt. Laat de hele wereld met al haar pretenties maar een ogenblik rusten. Wees niet bang; je bent jezelf. Heb vrede in jezelf, heb vrede met jezelf. En dan kun je misschien zeggen je vergelijkend met de wijze waarop anderen bestaan: Eigenlijk ben ik een gelukkig mens. Maar dan bedoel je niet waarlijk gelukkig in een toestand van emotionele zelfverheffing, een opstijgen boven alle menselijke waarden. Dan bedoel je alleen maar een ogenblik waarin de tevredenheid, die je in je hebt gevonden, wordt weerspiegeld in de wereld buiten je.

Een gelukkig mens, is een mens die begint zich van zichzelf bewust te worden. De mens, die zich van zichzelf bewust wordt, is een wezen dat begint door te dringen tot de goddelijke waarde die in hem berust.

Wie zover komt, wordt deel van een vrede, die zo groot is dat ze niet meer kan worden verstoord. En vanuit een gewoon menselijk standpunt is dat dan een werkelijk gelukkig mens.

:--:--: